

Előszó

a „*Pedagógia változásainak*” további tárgyalásához
a *Mester és Tanítvány* folyóirat, Új folyam III. 1. (2025) számában

„Az egyetem az a hely, ahol
a gondolat születik, növekszik és érlelődik;
nem egyhangú, nem zárt, hanem nyitott és szimfonikus.”
(Ferenc pápa, PPKE, 2023. 04. 30.)

A *Mester és Tanítvány* folyóirat 2025. évi 1. számában teszi teljessé azoknak a tanulmányoknak a közzétételét, amelyek a Vitéz János Tanárképző Központ 2024. novemberi *Változások a pedagógiában – a pedagógia változása VI.* című konferenciáján tárgyalt egyes témákat dolgozzák fel. Ezek bemutatása folyóiratunk 2024. évi 1. számában indult, amely a pedagógusképző felsőoktatási intézmények tudományos műhelyeiben született eredményeket tárgyalta a neveléstudomány és a hivatásképzés állandó megújulásához való hozzájárulásként. Annak előszavában közreadtuk Zsódi Viktor piarista tartományfőnök beszédét, amiben Ferenc pápa szavaival indította el a konferenciát: „*A nevelés egy lenyűgöző világ, amely soha nem ismétlődő cselekvés, hanem a növekedés és érdeklődés művészete.*” Zsódi Viktor piarista a PPKE BTK Pedagógus-képzési Tanácsadó Testületének elnökeként is hangsúlyozta a keresztény pedagógia dinamikus természetét, amely mindig alkalmazkodik az új kihívásokhoz, miközben megőrzi a keresztény értékeket. Ezek a gondolatok foglalják keretbe a *Mester és Tanítvány* folyóirat 2025. évi 1. számának írásait is.

A Szerkesztőség most azt a célt tűzte ki, hogy az előző számban közreadott felsőoktatási kutatási eredményeket továbbiakkal bővítse, valamint betekintést nyújtson a köznevelésben működő kutatók eredményeibe, akik saját hitelességükkel is elemzik és fejlesztik a pedagógiai gyakorlatot. A folyóirat most nem rovatokat tartalmaz, hanem három részbe foglalva mutatja be az írásokat, ajánlva azokat az Olvasónak a hit fényében való értelmezésre.

A *pedagógiai gondolkodás változásai* című részben átfogó tanulmányok vezetnek be a köznevelési gyakorlatot vizsgáló további írásokat. Ezen első részben először Németh András professzor értelmezi a pedagógiai gondolkodás történetében a változó világ-, ember- és műveltségképeket, majd Birher Nándor professzor, bölcsészkaridékán a pszichológia elmetszett gyökereinek azonosítása kapcsán kiemeli, hogy szükséges a spiritualitás visszaemelése a tudományos gondolkodásba és a tanításba egyaránt. Ezt követően Constantinovits Milán, az MCC oktatási igazgatója és Vladár Zsuzsa, az NKE docense közösen keres választ arra, hogy mi jellemzi a poszt-covid korban a pandémia idején megváltozott tanári szerepfelfogást. Kozma Gábor, a PPKE kutatóprofesszora a nevelés társadalmi szerepét tárgyalja azon vezérfonál

mentén, ami *Kuminetz Géza* professzornak, a PPKE rektorának a más tudományterületeken folyó, de mindenhol a nevelés átfogó szerepének megértéséhez vezető munkásságában mutatkozik meg. Az első rész zárásaként *Urbán Péter*, a Sapientia Hittudományi Főiskola tanszékvezetője – maga is piarista gimnáziumi tanár – írásában az érdeklődés tanulásméleti megközelítését adja, amivel háttérrel is nyújt a felsőoktatásban, majd a köznevelésben alkotó kutatók ezt követő írásaihoz.

A második rész *Régi, mégis új színfoltok a módszertani megújulásban* címmel felsőoktatási kutatók nyolc tanulmányát fogja össze, akik intézményeiket tekintve – közkeletű megnevezéssel – a Pázmányról, a Sapientiaról, az Eszterházy jászberényi karáról, a Babeş-Bolyairól, a Pünkösdi Főiskoláról és a Pécsi Tudományegyetemről tették közzé eredményeiket. A nyolc tanulmány témái kiterjednek az ének-zene és a szövegalkotás tanítása, a vallásos, továbbá a nemzetiségi anyanyelvi nevelés, a játékok, a testnevelés módszertani kérdései, sőt a kémiai kísérleteknek az óvodások természettudományos gondolkodását fejlesztő hatásai, valamint az iskolai bullying által igényelt stratégiák tárgyalására.

A *pályaorientációtól a mobileszközök fejlesztő hatásáig* című harmadik részben elérhető további nyolc tanulmány szerzői kutatótanárok és doktoranduszok, így eredmények különösen is segíthetik módszertani megállapításaik hatékony alkalmazását.

Ez az előszó Ferenc pápának a Pázmány Péter Katolikus Egyetemen 2023-ban tett látogatásán mondott szavai megidézésével kezdődik. A most májusban megválasztott XIV. Leó pápa még mint Robert Francis Prevost érsek kísérte Ferenc pápát a vatikáni delegáció tagjaként a magyarországi úton, és ott volt a PPKE Információs Technológiai és Bionikai Karán is, amikor a Szentatyának az egyetem munkájáról szóló tanítását szívünkbe és elménkbe fogadtuk. A *Mester és Tanítvány* folyóirat mostani száma is erről kíván tanúságot tenni a hit és ész dialógusában.

Budapest, 2025. június

dr. Kozma Gábor
főszerkesztő